

VRIJ GESPROKEN

Toneelspel/Drama in twee scènes

door

RICK STRIJBOS

Dit stuk is tot stand gekomen met medewerking van

Theatergroep De Realiteit en Marco Kampstra

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **VRIJ GESPROKEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RICK STRIJBOS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright © 2023 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

Telefoon (03)3.66.44.00,

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Gert de Bruin - (nabestaande slachtoffer/hoofdpersoon) Somber persoon, met diepgang. Ziet alles zwaar in. Kiest voor de slachtofferrol. Heeft eerst zijn vrouw verloren, die terminaal ziek was. Heeft vervolgens zijn carrière op een lager pitje moeten zetten om zijn enige zoon, toen 7 jaar, al zijn aandacht te geven. Deze zoon is nu een aantal jaren later, op zijn 10e jaar, doodgereden door een persoon die teveel had gedronken. Gert ziet het nu allemaal niet meer zitten. Dan wordt deze persoon geconfronteerd met de feitelijke overwegingen van de rechter. Vervolgens ziet hij langzaam maar zeker het licht....

Sheila van Beusekom - (verdachte) Oppervlakkig, onbeholpen en lichtzinnig. Volks type. Slechte jeugd gehad met vader die dronk en moeder die niet tegen de situatie was opgewassen. Heeft de conclusie getrokken dat je beter kunt drinken dan bij de pakken neerzitten. Na een vervelende situatie op haar werk heeft ze weer eens teveel gedronken en is toen vervolgens in de auto gestapt. Ze heeft de zoon van de hoofdpersoon van zijn fiets gereden en die is aan de gevolgen overleden. Zij is geschrokken, schaamt zich, maar kan er verder niets aan doen volgens haar.

Mr. Vossenvics - (advocaat verdachte) Geslepen advocaat, die alles zal verzinnen om zijn cliënte vrij te pleiten. Praat alles recht wat krom is. Enige filosofische kwaliteiten kunnen hem/haar echter niet ontzegd worden.

Mr. E. van Aerdenhout, Rechter - Stabiele persoonlijkheid. Toont menselijkheid, doch ingetogen. Onderzoekend van karakter. Staat open voor iedere mening en zal deze vervolgens beoordelen. Blijkt gevoelig voor het betoog van de advocaat en maakt een verrassende stap aan het einde van de rechtszaak, waarin hij/zij zich een ware vrijdenker toont.

OvJ (Officier van Justitie) - Technocratische professional. Geeft de feiten weer en toont weinig emotie, behalve in conflict met de listige advocaat. Doet verder wat er bij hem/haar past in de vrije

rol van een OvJ. Gaat staan als zij/hij spreekt.

Getuige 1 - Rob Damstra - Deze getuige wandelde op straat ten tijde van het ongeval. Is erg geschrokken en vertegenwoordigt het schoolmeesterachtige Hollandse vingertje. Parmantig en pretentiekus. Stelt vast dat de verdachte “achterlijk hard gereden” heeft en vindt dat ze hard aangepakt moet worden.

Getuige 2 - Carla van ‘t Hof, vriendin Sheila - Deze getuige is de beste vriendin van de verdachte. Zij doet haar best om haar vriendin te steunen door uit te leggen dat zij een slachtoffer is van haar moeilijke jeugd en daarom eigenlijk onvrij is in haar handelen. Ze heeft psychologie gestudeerd en probeert zich in de rechtszaal op te blazen alsof ze getuige-deskundige is...

Bode - openingszin, verder geen tekst

Griffier - geen tekst

Artiest	Nummer	Link
Law and Order	Theme song	https://youtu.be/xz4-aEGvqQM
Departures	Okuribito (Memory)	https://youtu.be/UiyFeT0Tpkk

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

SCÈNE 1 RECHTSPRAAK

(Opkomst: De bode begeleid Gert, Sheila en Vossenvics naar hun plaats: De verdachte zit rechts op het podium, links naast haar de advocaat. Het slachtoffer zit op de linkerkant van het podium en getuigen in de zaal, tevens publieke tribune. Vervolgens wendt de bode zich tot de zaal)

BODE: *(Met gedragen stem)* De Rechtbank! Wilt u allemaal staan alstublieft?

(De OvJ komt aan de linkerkant op, de Rechter eerst en daarna de Griffier aan de rechterkant. De rechter gaat midden op een verhoogd podium zitten met, vanuit de zaal gezien, rechts de griffier en links de OvJ achter een lessenaar. Foto van de Koning achter de Rechter.)

BODE: *(Geeft Non-verbaal aanwijzing dat iedereen weer kan gaan zitten en loopt de zaal in en gaat achterin bij techniek/licht zitten)*

RECHTER: *(Richt zich tot de verdachte, afstandelijk doch sympathiek)* Goedendag, u bent Sheila van Beusekom, geboren op 11 november 1977 te Amsterdam?

SHEILA: *(Bedeesd)* Ja

RECHTER: Daar staat u ook ingeschreven?

SHEILA: *(Bedeesd)* Ja mevrouw

RECHTER: U wordt bijgestaan door Meester Vossenvics. Het is wel belangrijk dat u goed oplet wat er hier gezegd wordt. Ook in uw eigen belang. U bent niet verplicht om antwoord te geven. Hebt u dat begrepen?

SHEILA: *(Bedeesd mompelend, knikkend)*

RECHTER: Ik heb begrepen dat ook de benadeelde, de vader van het verkeersslachtoffer, hier vandaag aanwezig is. De heer Gert de Bruin.

GERT: *(Bedeesd, zwelgend in eenzaamheid)* Jawel edelachtbare

RECHTER: Welkom en mijn condoleances met het verlies van uw zoon.

Mevrouw de officier, dan geef ik het woord aan u om de tenlastelegging voor te dragen.

OVJ: *(gaat staan, praat zakelijk en to the point)* Mevrouw van Beusekom, u wordt ervan verdacht dat u op de avond van 23 augustus van het afgelopen jaar, rond half zeven, een verkeersongeluk heeft veroorzaakt op de Buitensingel in Oude Watering, waarbij de 10 jarige zoon van de heer De Bruin, Egbert de Bruin, zwaar gewond is geraakt. Hij is een dag later aan de gevolgen van dat ongeval overleden in het ziekenhuis. De politie heeft geconstateerd dat u te hard heeft gereden: 77 kilometer per uur waar 50 was toegestaan en dat in uw bloed een alcoholpromillage van 2,1 is vastgesteld.

RECHTER: *(Tot de verdachte)* Kunt u zich de avond van het voorval nog goed herinneren?

SHEILA: Dat weet ik niet meer precies, want ik had best wel veel gedronken eigenlijk...

RECHTER: De Officier van Justitie beschuldigt u van iets heel ernstigs...

SHEILA: Ja... Het spijt me ook heel erg...

RECHTER: Wat wilt u verklaren over die avond en de situatie?

SHEILA: Ik weet het niet. Mijn advocaat zal zo wel iets zeggen denk ik.

RECHTER: Het gaat nu om uw verklaring over de situatie, daar was uw advocaat niet bij.

SHEILA: Nou ja, ik schrok me rot. Hij fietste ineens voor me. Meer weet ik eigenlijk niet...

(De rechter richt zich nu tot de zaal en de nabestaande van het slachtoffer)

RECHTER: Bij ernstige misdrijven en verkeersongevallen met ernstig letsel of de dood tot gevolg hebbend, heeft de nabestaande van het slachtoffer recht op spreektijd. In dezen is de vader van Egbert de Bruin, de heer Gert de Bruin, de nabestaande. Mijnheer De Bruin, u mag vanaf uw plaats gebruik maken van uw spreekrecht, of u kunt naar voren komen en naast de Officier van Justitie plaatsnemen.

(Gert de Bruin komt naar voren en gaat staan naast de OvJ)

RECHTER: Wanneer u zover bent, kunt u spreken mijnheer De Bruin...

GERT: Dank u wel edelachtbare. Ja, hier sta ik dan. Als

alleenstaande vader van mijn zoon. En nu, na deze... aanslag... helemaal alléénstaand. Een aantal jaren geleden verloor ik al mijn vrouw, Egberts moeder, aan die slopende ziekte. Maandenlang lag zij op bed. Tot er niets meer over was van haar. Helemaal weggeteerd. Egbert was toen pas zeven.

Ik heb mijn carrière op een lager pitje moeten zetten om mijn enige zoon al mijn aandacht te geven. Al die jaren heb ik mezelf weggecijferd voor hem. Om hem toch maar zo gelukkig mogelijk te laten opgroeien zonder moeder. Zijn lieve moeder. Alles heb ik voor hem gedaan. Ik heb geprobeerd zijn vader en moeder tegelijk te zijn. Dat gaat natuurlijk niet. Ik kon er niet altijd zijn.

(snikt, denkt aan avond van het ongeval)

En nu, drie jaar later, verlies ik dan ook nog het laatste dat ik had. Ons enige kind. En alleen omdat iemand zo roekeloos is om te gaan rijden met alcohol op. Waarom doet iemand dat? Je weet toch dat het niet mag. Dat het gevaarlijk is? Zij heeft mijn verdere leven tot een hel gemaakt. *(snikt)*

RECHTER: Kunt u vertellen wat verder uw schade is?

GERT: Mijn leven heeft geen zin meer. Wat is nog het doel? Wellicht dat wraak, in de vorm van een forse straf voor de dader, mijn leed kan verzachten. Ik ben bang dat de veroorzaker van de dood van mijn zoon alleen maar een taakstraf of zo krijgt. Ik daarentegen, heb levenslang....

RECHTER: Ik begrijp de toestand waarin u zich bevindt. Neemt u weer plaats....

RECHTER: *(Tot de verdachte)* U krijgt nu de gelegenheid om uw persoonlijke omstandigheden te vermelden.

SHEILA: Nou ja, ehh. U bedoelt van die avond of daarvoor al?

RECHTER: Wat u relevant vindt.

SHEILA: Nou ja. Ik ben in de hel opgegroeid, hè? Mijn vader dronk, zolang ik mij kan herinneren. En hij sloeg mijn moeder dan. Zij deed nooit wat terug. Voelde zich niet opgewassen tegen hem. Slap mens.

Dus ja, drinken geeft macht hè. Dus telkens wanneer ik me niet opgewassen voel tegen een situatie, drink ik. Want dan ben ik liever mijn vader dan mijn moeder. Liever dat dan dat je klappen krijgt.

Mensen realiseren zich niet hoe het is om mij te zijn. Omgaan met mijn verleden is lastig.

Zo ook die avond. Een rotgesprek gehad met mijn baas. Die heeft áltijd wat te zeiken. Zo'n pietje precies. Er was wat misgegaan met een klant. Dat is toch niet mijn schuld? Klanten kunnen toch zelf ook nadenken, denk ik dan?

Dus thuisgekomen was ik toe aan een glas. Witte wijn. Daar hou ik van hè. En nog één. En ja, dan stoppen hè, dat moet je maar kunnen. En toen belde mijn beste vriendin, ken ik wel zeggen. Carla. Bij haar kan ik altijd terecht. Nu had zij een probleem. Lekkage in de keuken. Dan ga je toch helpen? Dus hup, in de auto en gaan.

RECHTER: Had u nog gegeten?

SHEILA: Nee. Mijn maag zat vol genoeg zeg maar...

RECHTER: Wilt u verder nog wat verklaren?

SHEILA: Nee, dit was het wel hè.

RECHTER: Mevrouw de Officier van Justitie?

OVJ: Graag. Ik roep als getuige naar voren: de heer Rob Damstra.

(Getuige Rob komt uit de zaal, loopt naar voren gaat naast OvJ staan)

RECHTER: U bent Rob Damstra, geboren op 16 september 1963 te Wassenaar?

GETUIGE ROB: Dat is juist, inderdaad.

RECHTER: Verklaart u de waarheid, de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zeggen?

GETUIGE ROB: Dat beloof ik.

RECHTER: Dan geef ik nu het woord aan de Officier van Justitie.

OVJ: Bent u familie of bekende van de verdachte?

GETUIGE ROB: Nee, zéker niet...

OVJ: U, mijnheer Damstra, was aanwezig op de plaats van het ongeval op de avond van 23 augustus, rond 18.30u?

GETUIGE ROB: Jazeker!

OVJ: Wat kunt u daarover verklaren?

GETUIGE ROB: Dat de verdachte echt achterlijk hard reed. Wat een klap zeg!

Hoe haalt iemand het in d'r hoofd om met drank op achter het stuur te kruipen? Dan ben je toch compleet gestoord?

VOSSENVICS: U bent deskundig op dat vlak?

GETUIGE ROB: Hoe bedoelt u?

VOSSENVICS: Compleet gestoord zijn?

OVJ: Edelachtbare, mijn getuige is aan het woord!

RECHTER: Meester Vossenvics, wilt u wachten totdat IK u het woord geef?

VOSSENVICS: Excuus Edelachtbare...

OVJ: Gaat u verder mijnheer Damstra...

GETUIGE ROB: Onverantwoordelijk. Ik kan niet anders zeggen.

De verdachte reed met een rotgang zó die arme jongen van zijn fiets. Hij had geen schijn van kans. En kijk nu eens naar die meneer... Dat komt er van. Die man kan nooit meer wat...

GERT: *(met een mix van dankbaarheid voor de bijval en vertwijfeling of de opmerking wel echt opbouwend is)* Eh, dank u wel?!

GETUIGE ROB: Ze zouden al die dronken automobilisten en hardrijders moeten opsluiten. Van de weg ermee. Geen gevaar meer voor de normale burger. Oppakken dat schorremorrie!

RECHTER: Meester Vossenvics, heeft u nog vragen voor deze getuige?

VOSSENVICS: *(gaat staan/lopen)* Eentje maar edelachtbare...

RECHTER: Gaat uw gang.

VOSSENVICS: Mijnheer Damstra?

GETUIGE ROB: Eh, ja?

VOSSENVICS: U maakt nooit fouten?

GETUIGE ROB: Eh...

VOSSENVICS: Dat dacht ik wel. Dank u wel. Verder geen vragen voor deze getuige edelachtbare.

RECHTER: Meneer Damstra, u kunt weer gaan zitten.... Meester Vossenvics, u heeft ook nog een getuige?

VOSSENVICS: Inderdaad Edelachtbare. Graag roep ik als getuige naar voren, mevrouw Van 't Hof

(Getuige Carla loopt naar voren en gaat staan naast OvJ)

RECHTER: U bent Carla van 't Hof, geboren op 8 juli 1983 te Haarlem?

GETUIGE CARLA: Jawel edelachtbare!

RECHTER: Verklaart u de waarheid, de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen?

GETUIGE CARLA: *(steekt twee vingers in de lucht)* Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

RECHTER: Dan geef ik nu het woord aan Meester Vossenvics....

VOSSENVICS: Dank u wel Edelachtbare. Mevrouw van 't Hof, wilt u uw relatie tot de verdachte toelichten?

GETUIGE CARLA: Tuurlijk! Ik ben, kan ik wel zeggen, de beste vriendin van Sheila. Dat zijn we al jaren. Dat gaat terug tot aan onze eerste ontmoeting bij de tennisclub...

OVJ: *(gaat staan)* Ik maak bezwaar tegen deze getuigenis!

VOSSENVICS: *(smalend)* En op welke grond meent u dat te kunnen doen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto